

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อผ. ๔๐๕/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อผ. ๕๕/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๙ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

{	องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก	ผู้ฟ้องคดี
	นายมนูญ หงษ์ยนต์	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายและจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองพิษณุโลก คดีหมายเลขดำที่ ๒๓๒/๒๕๕๙ หมายเลขแดงที่ ๘๓/๒๕๖๒

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีรวม ๒ กรณี กล่าวคือ กรณีที่หนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดทำโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ จงใจจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าวโดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท และกรณีที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีจงใจไม่ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานของรัฐ จากบัญชีกระแสรายวัน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำเงินฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับดอกเบี้ยเป็นเงินจำนวน ๕,๕๒๐.๔๖ บาท ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวปรากฏข้อเท็จจริงจากรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักงานการ

/ตรวจเงินแผ่นดิน...

ตรวจเงินแผ่นดิน และเอกสารหลักฐานต่างๆ ดังนี้ กรณีที่หนึ่ง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดี ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับโครงการบรรเทาภัยหนาวไว้เป็นจำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกในขณะนั้นได้สั่งการให้นายจักรกริช เดชะผล ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขียนโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ แต่นายจักรกริช ได้ชี้แจงต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า โครงการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากยังไม่มีประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินของจังหวัดกำแพงเพชร พร้อมกับได้ปรึกษาหัวหน้าสำนักงานปลัดหลังจากที่ได้รับคำสั่งจากผู้ถูกฟ้องคดี นายจักรกริชจึงได้เสนอโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ โดยมีระยะเวลาดำเนินการระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ - เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เสนอให้จัดซื้อผ้าห่มจำนวน ๔๑๖ ผืนๆ ละ ๒๔๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ซึ่งได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการโดยเร่งด่วนจากผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ และผู้ขายสินค้า (ร้านนพพร) ได้นำผ้าห่มจำนวน ๑,๐๐๐ ผืน มาส่งมอบไว้ที่หอประชุมของผู้ฟ้องคดีเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ โดยมีนายจักรกริชลงลายมือชื่อเป็นผู้รับผ้าห่มดังกล่าว หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกในขณะนั้นได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้สำนักงานปลัดดำเนินการจัดทำโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปี ๒๕๕๖ และส่วนการคลังดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้ตั้งไว้ตามข้อบัญญัติดังกล่าว หัวหน้าสำนักงานปลัดได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ เสนอให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกทบทวนการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินประจำจังหวัดกำแพงเพชรได้ตรวจสอบโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ของผู้ฟ้องคดีแล้วว่า จะต้องมีการประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภัยหนาวของจังหวัดกำแพงเพชรเท่านั้น จึงจะสามารถดำเนินโครงการดังกล่าวได้ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกได้ลงนามยืนยันให้ดำเนินการโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ และได้มีบันทึกลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ ที่เขียนด้วยลายมือของตนเองทั้งฉบับ สั่งการให้ดำเนินโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ได้รับความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ในเวลาไม่เกินหนึ่งวันและระบุข้อความในลักษณะว่าหากเกิดสิ่งใดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตนเองจะรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว หัวหน้าสำนักงานปลัดจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ เสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก โดยผ่านส่วนการคลัง ขออนุมัติดำเนินการตามโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ โดยเสนอให้ดำเนินการจัดซื้อพัสดุโดยวิธีตกลงราคา ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกได้ลงนามอนุมัติ

/โครงการ...

โครงการดังกล่าว เจ้าหน้าที่พัสดุจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานขอความเห็นชอบการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าวเป็นผ้าห่มนวมใยสังเคราะห์ ขนาด ๑๔๐ x ๑๙๐ เซนติเมตร น้ำหนักไม่น้อยกว่า ๙๐๐ กรัม ตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและกำหนดราคากลางสิ่งของสำรองจ่าย พ.ศ.๒๕๕๑ จำนวน ๔๑๖ ผืนๆ ละ ๒๔๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท โดยเจ้าหน้าที่พัสดุเห็นว่า ยังขาดเอกสารเกี่ยวกับประกาศภัยหนาว จึงเห็นควรพิจารณาขอเอกสารดังกล่าวก่อนและได้ระบุข้อความว่านายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการสืบราคาจากผู้ประกอบการ ดังนี้ ๑. ร้านนวพร ๒. ร้านรุ่งนภา และ ๓. ร้าน พี.ซี.เอ็น ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี ในฐานะนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกพิจารณาแล้วได้ระบุระยะเวลาให้ผู้ขายส่งมอบผ้าห่มภายใน ๓ วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญา และลงนามเห็นชอบให้ดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าว พร้อมกับได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่พัสดุได้มีหนังสือถึงนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกว่า ได้สืบราคาผ้าห่มจากผู้เสนอราคาจำนวน ๓ รายดังกล่าวปรากฏว่า ร้านนวพร โดยนางสุภาสินี ทัพทวิ เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ต่อมา ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกได้ตกลงซื้อผ้าห่มใยสังเคราะห์จากร้านนวพร จำนวน ๔๑๖ ผืน ราคาผืนละ ๒๔๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๙,๘๔๐ บาท ตามบันทึกตกลงซื้อขาย เลขที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ ต่อมา ร้านนวพรผู้ขายได้ส่งมอบผ้าห่มจำนวน ๔๑๖ ผืน ตามใบส่งของเล่มที่ ๑ เลขที่ ๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับพัสดุเรียบร้อยเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ และในวันเดียวกันหัวหน้าส่วนการคลังได้มีหนังสือส่งมอบผ้าห่มดังกล่าวให้หัวหน้าสำนักงานปลัด เพื่อการควบคุมและการเบิกจ่ายพัสดุต่อไป ส่วนการคลังได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เสนอต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกว่า การเบิกจ่ายเงินค่าผ้าห่มดังกล่าวยังขาดประกาศภัยพิบัติฉุกเฉินภัยหนาวของจังหวัดกำแพงเพชร แต่ผู้ถูกฟ้องคดี ในฐานะนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกยืนยันให้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินโดยไม่ต้องรอประกาศภัยพิบัติฉุกเฉินภัยหนาวของจังหวัดกำแพงเพชร และต่อมาผู้ฟ้องคดีได้เบิกจ่ายเงินค่าผ้าห่มดังกล่าวจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ให้แก่ผู้ขายตามฎีกาเบิกเงินเลขที่ผู้เบิก ป.๑๔๒/๒๕๕๖ เลขที่คลังรับ ๒๐๑/๒๕๕๖ วันที่คลังรับ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และร้านนวพร ผู้ขาย ได้ออกใบส่งของ เล่มที่ ๑ เลขที่ ๒ ไม่ลงวันที่ ส่งมอบผ้าห่มนวมใยสังเคราะห์ ขนาด ๑๔๐ x ๑๙๐ เซนติเมตร น้ำหนักไม่น้อยกว่า ๙๐๐ กรัม จำนวน ๑,๐๐๐ ผืนๆ ละ ๒๔๐ บาท เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๐,๐๐๐ บาท โดยมีนายจักรกริชลงลายมือชื่อเป็นผู้รับของ จากนั้นเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

/ได้ร่วมกับ...

ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทำการตรวจนับผ้าห่มที่ห้องทำงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ซึ่งเป็นสถานที่เก็บรักษาผ้าห่ม โดยนับผ้าห่มได้จำนวน ๑,๐๐๐ ผืน ปัจจุบันผ้าห่มที่จัดซื้อมาดังกล่าวยังไม่มีการแจกจ่ายให้แก่ราษฎรแต่อย่างใด เนื่องจากยังไม่มีประกาศภัยหนาว ซึ่งผ้าห่มจำนวนที่เกินกว่า ๔๑๖ ผืน นั้น เจ้าหน้าที่พัสดุได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าได้มีการจัดทำเอกสารจัดซื้อเพียง ๔๑๖ ผืน เนื่องจากเพื่อไม่ให้เกินวงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้เพียง ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผ้าห่มส่วนที่เหลือคาดว่าจะมีการโอนเงินงบประมาณมาเบิกจ่ายเพิ่มเติม แต่ปัจจุบันยังไม่ได้มีการดำเนินการใดๆ สำหรับกรณีที่สอง ผู้ฟ้องคดีได้รับการจัดสรรเงินรายได้จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและส่วนราชการอื่นๆ และได้ทยอยจัดสรรเงินรายได้ดังกล่าวในงวดต่อๆ มาอีก รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ของผู้ฟ้องคดี โดยตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ถูกฟ้องคดี นายเทวา วงษ์สงวน ซึ่งเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก และนางสาวศิริวรรณ มาน้อย ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนการคลังมีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมกันถอนเงินฝากธนาคาร ปรากฏว่า นายเทวา วงษ์สงวน และนางสาวศิริวรรณ มาน้อย ได้ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินรายได้ดังกล่าวจากบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำเงินฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของผู้ฟ้องคดีแล้ว และส่วนการคลังได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกว่าได้รับเงินภาษีจัดสรรจากรัฐบาลเป็นเงินจำนวน ๓,๙๒๘,๓๐๐.๗๑ บาท ซึ่งจะดำเนินการนำเงินดังกล่าวฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรานกระต่าย เลขที่บัญชี ๐๑-๖๓๖-๒-๘๐๗๓๑-๖ ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และต่อมาส่วนการคลังได้มีหนังสืออีกหลายฉบับติดตามและเร่งรัดให้ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินที่ได้รับจัดสรรจากบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขากำแพงเพชร เลขที่บัญชี ๖๒๐-๖-๐๖๙๒๗-๓ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงนามในเช็คดังกล่าวระหว่างนั้นยังมีเงินจัดสรรจากหน่วยงานต่างๆ ส่งเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ของผู้ฟ้องคดีเป็นระยะจนถึงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ รวมเป็นเงินจำนวน ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ ได้มีการนำเงินที่ได้รับจัดสรรมาดังกล่าวทั้งหมด ๓ งวดฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรานกระต่าย เลขที่บัญชี ๐๑-๖๓๖-๒-๘๐๗๓๑-๖ แล้ว รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑๑ ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑๑ ลับ ที่ ตผ ๐๐๕๑ นว/๐๐๖๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งนายอำเภอพรานกระต่ายว่า ได้ตรวจสอบกรณีการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

/ของนายก...

ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกแล้ว เห็นว่า กรณีการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการบรรเทาภัยหนาวของผู้สูงอายุ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ เป็นการเบิกจ่ายที่ไม่เป็นไปตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้งบประมาณของตนเองไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้ แต่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓ กล่าวคือ ในการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการดังกล่าวนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการดังกล่าว และไม่ได้มีการจัดทำบัญชีควบคุมการรับ-จ่ายวัสดุ ตามข้อ ๖ ของหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งข้อ ๓๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และข้อ ๖๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทย กำหนดไว้เท่านั้น เมื่อไม่ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนของหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถเบิกจ่ายค่าผ้าห่มดังกล่าวจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาทได้ ส่วนกรณีผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวันที่ได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ทำให้ไม่สามารถนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ของผู้ฟ้องคดีได้ เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๙๓๖ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ข้อ ๓ ที่กำหนดว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกถอนเงินจำนวนดังกล่าวไปเข้าบัญชีประเภทออมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดดอกผล และนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์และวิธีงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตราข้อบัญญัติไว้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากจากบัญชีธนาคารประเภทออมทรัพย์ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ต่อมา นายอำเภอพรานกระต่ายได้มีหนังสือ ที่ กพ ๐๐๒๓.๑๕/๓๒๒๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกเกี่ยวกับผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงให้ผู้ฟ้องคดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบและดำเนินการทางอาญากับผู้ถูกฟ้องคดี ต่อมา

/นายกองค์การ...

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดในสองกรณีดังกล่าว หลังจากนั้นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ทางละเมิดได้สอบปากคำผู้ถูกฟ้องคดีและบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบพยานเอกสาร ที่เกี่ยวข้องในสองกรณียังกล่าว ต่อมา คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้ มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงและความเห็นเสนอ ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก กรณีการเบิกจ่ายเงินตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปี ๒๕๕๖ สรุปได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ในขณะนั้น ได้ตั้งใจที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างผ้าห่มนวมใยสังเคราะห์ เป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๕๐ บาท โดยไม่ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีงบประมาณของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๓๔ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๗ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ผู้ฟ้องคดีเต็มจำนวน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าวได้ทักท้วง และขอให้ทบทวนการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าวแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดียืนยันที่จะ ให้ดำเนินการจัดซื้อและเบิกจ่ายเงินตามโครงการดังกล่าวต่อไป จึงถือได้ว่าเป็นการดำเนินการ ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าว จึงไม่ต้องรับผิดชอบทางละเมิด และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘ อีกหนึ่งฉบับ รายงานผลการสอบกรณีผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงนามในเช็ค เบิกถอนเงินรายได้จากบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำเงินฝาก เข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของผู้ฟ้องคดี สรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและส่วนราชการอื่นๆ และได้โอนเงินจัดสรรให้แก่ผู้ฟ้องคดีเข้าบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๖๒๐-๖-๐๖๙๒๗-๓ โดยบุคคลที่มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมกันถอนเงินฝากธนาคาร ของผู้ฟ้องคดี ประกอบด้วย ผู้ถูกฟ้องคดี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายเทวา วงษ์สงวน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และนางสาวศิริวรรณ มาน้อย ผู้อำนวยการกองคลังตามคำสั่ง องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ที่ ๓๒๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ นางสาวศิริวรรณ มาน้อย และนายเทวา วงษ์สงวน ได้ลงลายมือชื่อในเช็คฉบับดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงลายมือชื่อในเช็คฉบับดังกล่าวและไม่ส่งคืนเอกสารประกอบการพิจารณา หลังจากนั้นยังมีเงินจัดสรรจากหน่วยงานต่างๆ ส่งเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

/ของผู้ฟ้องคดี...

ของผู้ฟ้องคดีเป็นระยะจนถึงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท และเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ในขณะนั้นได้นำเช็คฉบับดังกล่าวคืนส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกเพื่อที่จะ ได้เบิกถอนเงินจำนวน ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท นำฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรของผู้ฟ้องคดีในวันดังกล่าว คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ทางละเมิดจึงมีความเห็นว่าเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลวังตะแบกในขณะนั้น จงใจไม่ลงลายมือชื่อในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินจากบัญชี เงินฝากกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำเงินเข้าฝากบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีเหตุผลเพียงพอเป็นเหตุให้ ผู้ฟ้องคดีเสียหายไม่ได้รับดอกผลจำนวน ๕,๕๒๐ บาท เห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบเป็นเงิน จำนวน ๕,๕๒๐ บาท แต่เพียงผู้เดียว นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกผู้แต่งตั้งพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ที่ ๓๘๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี กรณีจัดซื้อผ้าห่มจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท และกรณีไม่ลงลายมือชื่อในเช็คเพื่อถอนเงินจากธนาคาร จำนวน ๕,๕๒๐.๔๖ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๐๕,๓๖๐.๔๖ บาท ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง ตามความเห็น ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบและให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหม ทดแทนตามคำสั่งดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่ไม่นำเงินค่าสินไหมทดแทนมาชำระ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในกำหนดเวลาตามหนังสือแจ้งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ และหนังสือลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงิน ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดียังคงเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๑๐๕,๓๖๐.๔๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๐๕,๓๖๐.๔๖ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับคำสั่งศาลเรียกให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องโดยชอบแล้ว และ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีขยายระยะเวลายื่นคำให้การตามคำขอแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ทำคำให้การยื่นต่อศาลภายในเวลาที่กำหนด

/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่หนึ่ง การจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ นั้น กระทรวงมหาดไทยได้เคยมีหนังสือที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว๓๖๙๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อขอให้แจ้งองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหากล้าหนาว และภัยแล้ง และพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร เป็นพื้นที่ที่อาจเกิดภัยหนาวได้ ผ้าห่มดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นในการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยหนาว สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันที่ และผ้าห่มมีคุณลักษณะเฉพาะและราคาเป็นไปตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และกำหนดราคากลางสิ่งของสำรองจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ซึ่งสามารถเก็บรักษาไว้ได้นานหลายปี รวมทั้งการจัดซื้อผ้าห่มจำนวน ๔๑๖ ผืน ก็เป็นจำนวนไม่มากเกินไปสำหรับการให้ความช่วยเหลือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ผู้ฟ้องคดียังมีได้แจกผ้าห่มดังกล่าวให้แก่ประชาชน เนื่องจากยังไม่มีประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภัยหนาวของจังหวัดกำแพงเพชร ผ้าห่มดังกล่าวยังเป็นวัสดุในความครอบครองของผู้ฟ้องคดี ความเสียหายในเชิงทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่เกิดขึ้น จึงเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้กระทำความผิดต่อผู้ฟ้องคดีในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ อันจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

กรณีที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานของรัฐ จากบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำเงินฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของผู้ฟ้องคดี เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยอมมีหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการของผู้ฟ้องคดีตามกฎหมาย ซึ่งรวมถึงต้องรักษาผลประโยชน์และบริหารราชการของผู้ฟ้องคดีไม่ให้เกิดความเสียหาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจงใจละเลยต่อหน้าที่ไม่ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินจากบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำเงินฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่ได้รับดอกเบี้ยอันสมควรได้รับจากบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในช่วงเวลาดังกล่าว พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย อันเป็นการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่และต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้เงิน

/ซึ่งเป็น...

ซึ่งเป็นดอกผลที่ผู้ฟ้องคดีสมควรได้รับในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องคดี เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า คำสั่งของผู้ฟ้องคดี ที่ ๓๑๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีจัดซื้อผ้าห่ม จำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอบด้วยกฎหมายแล้ว โดยพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ประกอบกับมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็หน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้น อยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้อยค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ศาลปกครองชั้นต้น วินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ อันจะต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว ๓๖๙๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวและภัยแล้ง แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวและภัยแล้ง ให้ดำเนินการตามขั้นตอน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการสั่งการให้ผู้ฟ้องคดีจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ก่อนที่จะมีการประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ซึ่งเจตนารมณ์ของหนังสือฉบับดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์และแนวทางในการดำเนินการโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวและภัยแล้ง มีด้วยกันทั้ง ๓ ระยะของการเกิดเหตุการณ์นั้นๆ ดังนี้ ๑. การเตรียมการก่อนเกิดภัย โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสำรวจความพร้อม รวมตลอดถึงเครื่องมือ เครื่องใช้ บุคลากร รวมตลอดถึงงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อประสบภัยนั้นๆ ๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการ

/ตั้งงบประมาณ...

ตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๓. การดำเนินการหลังเกิดภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งสำรวจความเสียหายจาก ภัยหนาวและภัยแล้ง ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและ ความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ ประกอบกับ หนังสือฉบับดังกล่าวได้วางแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาภัยหนาวและภัยแล้งโดยให้มีการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวและ ภัยแล้งด้วยกันเป็น ๓ ช่วงดังกล่าว ดังนั้น จึงทำให้ทราบเจตนารมณ์ของหนังสือดังกล่าวว่า สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนหรือจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปี งบประมาณ ๒๕๕๖ ได้ในช่วงที่ ๒ หรือการดำเนินการขณะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้ ส่วนกรณี ของช่วงที่ ๑ ระยะเตรียมการก่อนเกิดภัยนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้เพียง เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และงบประมาณขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ยังไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มเพื่อเตรียมความพร้อมตามโครงการ บรรเทาภัยก่อนที่จะเกิดภัยได้เลย ประกอบกับหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ แห่งระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ดังนี้ ข้อ ๕. การจ่าย เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข และอัตราดังต่อไปนี้ ๕.๑.๑๘ กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียสและมีช่วงเวลาอากาศหนาวจัดยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อ เครื่องกันหนาวสงเคราะห์ราษฎรได้เท่าที่จ่ายจริง คนละไม่เกิน ๒๔๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่ง ไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบกับหนังสือตอบข้อหารือของกรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ที่ มท ๐๖๐๕/ว๘๓๘๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน โดยได้รับผลการพิจารณาจากกรมบัญชีกลางว่า การกำหนดให้ประกาศเขตให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จะต้องใช้เวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามเดือนนับแต่วันที่เกิดภัย ดังนั้น กรณีที่มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน โดยกำหนดระยะเวลาเริ่มต้น ของการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่วันที่เกิดภัยพิบัติ จังหวัดย่อมสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการ ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่วันที่เกิดภัยพิบัติ และอยู่ระหว่างการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรืออีกนัยหนึ่งของการให้ความช่วยเหลือตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว ๓๖๙๘...

ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว ๓๖๙๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์หนาวและภัยแล้ง ตามโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ของผู้ฟ้องคดีนั้น จะต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างขณะเกิดภัย ตามที่กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามข้อ ๕.๑.๑๘ ดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับวิธีดำเนินการตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติโครงการดังกล่าวนั้นได้กำหนดวิธีการดำเนินการของโครงการไว้ชัดเจนในข้อ ๕ ดังนี้ ๕.๑ คณะผู้บริหารได้เตรียมการไว้ล่วงหน้าโดยตั้งงบประมาณข้อบัญญัติประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ๕.๒ คณะผู้บริหารมีนโยบายและสำนักงานปลัดดำเนินการเขียนโครงการเพื่อดำเนินการตามโครงการ ๕.๓ ติดตามและประเมินสถานการณ์ภัยหนาวว่าประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือไม่เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือไปยังพื้นที่ที่ประสบภัยหนาวได้ทันทีหรือทั่วถึง ๕.๔ ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการหมู่บ้านหรือจากประชาคมหมู่บ้านหรือประชาคมตำบลสำรวจและจัดทำบัญชีผู้ประสบภัยหนาวในพื้นที่ประสบภัยหนาวเพื่อเตรียมพร้อมให้ความช่วยเหลือ ๕.๕ ดำเนินงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการหมู่บ้านหรือจากประชาคมหมู่บ้านหรือประชาชนตำบล โดยดำเนินการจัดหาวัสดุเครื่องกันหนาวในการเตรียมความพร้อมก่อน เพื่อจะได้ช่วยเหลือได้ทันท่วงทีเมื่ออากาศหนาวจัดผิดปกติยาวนาน ๕.๖ ติดตามและประเมินผลโครงการ... และเมื่อได้พิจารณาตามโครงการดังกล่าวนี้จะทำให้ทราบถึงวิธีการดำเนินการของโครงการเมื่อได้เกิดประสบภัยพิบัติกรณีภัยหนาวแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงจะดำเนินการตามข้อ ๕.๔ และดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มเพื่อให้เป็นไปตามโครงการ ตามข้อ ๕.๖ นั้นเอง

ส่วนที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งการให้จัดซื้อผ้าห่มมาก่อนนั้น เป็นจำนวนไม่มากเกินความจำเป็น ผ้าห่มยังสามารถเก็บรักษาได้หลายปีและยังไม่ได้มีการแจกจ่าย ยังอยู่ในความครอบครองของผู้ฟ้องคดี ความเสียหายจึงยังไม่เกิดขึ้น จึงเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีขอคัดค้านว่า แม้ผ้าห่มจะยังอยู่ในความครอบครองและยังไม่ได้แจกจ่ายให้แก่ผู้ประสบภัยก็จริงอยู่ แต่กรณีผ้าห่มที่ผู้ฟ้องคดีเก็บรักษาไว้นั้นเป็นระยะเวลาหลายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน ค่าเสื่อมสภาพการใช้งานของวัสดุดังกล่าวได้มีค่าเป็นศูนย์แล้วเมื่อเทียบกับค่าเสื่อมสภาพของวัสดุสำนักงานที่มีค่าเสื่อมสภาพในแต่ละปีนั้น ประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ และปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๖๒๔/ว ๗๒๙๖ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ (ภัยหนาว) เนื่องด้วยกระทรวงการคลังได้ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

/ตามข้อ...

ตามข้อ ๕.๑.๑๘ กรณีอากาศยานจำกัดปีกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียสและมีช่วงเวลา
 อากาศหนาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ราษฎรได้เท่าที่
 จ่ายจริง คนละไม่เกิน ๒๔๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
 เป็นกรณีอากาศยานจำกัดปีกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียสและมีช่วงเวลาอากาศหนาว
 นานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ราษฎรได้เท่าที่จ่ายจริง คนละ
 ไม่เกิน ๒๔๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้มีผล
 ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป และในโอกาสข้างหน้าพื้นที่ตำบลวังตะแบกมีโอกา
 สน้อยมากที่จะเข้าหลักเกณฑ์ฯ ให้เป็นพื้นที่ประสบภัยหนาว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการให้
 ผู้ฟ้องคดีดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖
 ก่อนที่จะประกาศภัยพิบัติกรณีภัยหนาว จึงเป็นการจงใจกระทำละเมิดทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับ
 ความเสียหายตามโครงการดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี
 เป็นจำนวนเงิน ๙๙,๘๔๐ บาท เต็มจำนวนความเสียหาย ไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว
 ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งศาลเรียกให้ทำคำแก้อุทธรณ์โดยชอบแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดี
 ไม่ทำคำแก้อุทธรณ์ยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลง
 เป็นหนังสือ และไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริง
 ของตุลาการเจ้าของสำนวน และพิจารณาคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง และคำอุทธรณ์ แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหาร
 ส่วนตำบลวังตะแบก นั้น ผู้ฟ้องคดีได้ตั้งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. ๒๕๕๖ ในโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปี ๒๕๕๖ เป็นจำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
 ผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการด้วยวาจาให้นายจักรกริช เดชะผล ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ป้องกันและ
 บรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้เขียนโครงการ และให้นายชัยพลฤกษ์ จันโทสถ หัวหน้าสำนักงานปลัด
 เป็นผู้เสนอโครงการ เพื่อจัดซื้อผ้าห่มจำนวน ๔๑๖ ผืนๆ ละ ๒๔๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท
 แต่หัวหน้าสำนักงานปลัดได้มีหนังสือที่ กพ.๗๖๐๑๑/- ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดี
 ขอให้ทบทวนพิจารณาดำเนินการตามโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ว่า
 ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดำเนินโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปี ๒๕๕๖ ได้ เนื่องจากยังไม่มีประกาศ
 ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภัยหนาวของจังหวัดกำแพงเพชร แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ลงนามยืนยันให้
 ดำเนินการโครงการบรรเทาภัยหนาวในหนังสือดังกล่าว และได้มีบันทึกฉบับลงวันที่ ๙ มกราคม
 ๒๕๕๖ ที่เขียนด้วยลายมือของตนเองทั้งฉบับ สั่งการให้ดำเนินโครงการดังกล่าวเพื่อที่จะเตรียม

/ความพร้อม...

ความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ทันเหตุการณ์ในเวลาไม่เกินหนึ่งวัน และระบุข้อความไว้ด้วยว่าหากเกิดสิ่งใดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตนเองจะรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว หัวหน้าสำนักงานปลัดจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ เสนอผู้ถูกฟ้องคดีโดยผ่าน ส่วนการคลัง ขออนุมัติดำเนินการตามโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ โดยเสนอให้ดำเนินการจัดซื้อพัสดูผ้าห่มดังกล่าวโดยวิธีตกลงราคา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ลงนาม อนุมัติโครงการดังกล่าว จากนั้นเจ้าหน้าที่พัสดุจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ รายงาน ขอความเห็นชอบต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อจัดซื้อผ้าห่มวมใยสังเคราะห์ ขนาด ๑๔๐ x ๑๙๐ เซนติเมตร น้ำหนักไม่น้อยกว่า ๙๐๐ กรัม ตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง รายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะและกำหนดราคากลางสิ่งของสำรองจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๔๑๖ ผืนๆ ละ ๒๔๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท เจ้าหน้าที่พัสดุได้มีหนังสือ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีว่าได้สืบราคาผ้าห่มจากผู้เสนอราคาจำนวน ๓ รายดังกล่าว ปรากฏว่า ร้านนวพร เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะ นายองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกจึงได้ทำบันทึกตกลงซื้อขายเลขที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ กับร้านนวพร สั่งซื้อผ้าห่มใยสังเคราะห์ จำนวน ๔๑๖ ผืน ราคาผืนละ ๒๔๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๙,๘๔๐ บาท ต่อมา ร้านนวพร ผู้ขายได้ส่งมอบผ้าห่มจำนวนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับพัสดุเรียบร้อยและในวันเดียวกัน และหัวหน้าส่วนการคลังได้มีหนังสือส่งมอบผ้าห่มดังกล่าวให้หัวหน้าสำนักงานปลัดเพื่อการ ควบคุมและการเบิกจ่ายพัสดุดังกล่าว หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าผ้าห่ม จำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ให้แก่ผู้ขายตามฎีกาเบิกเงินเลขที่ผู้เบิก ป.๑๔๒/๒๕๕๖ เลขที่คลังรับ ๒๐๑/๒๕๕๖ วันที่คลังรับ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจัดสรร มาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและส่วนราชการอื่นๆ หน่วยงานดังกล่าวจะโอนเงินให้แก่ ผู้ฟ้องคดีเข้าบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) สาขากำแพงเพชรซึ่งไม่มีดอกเบี้ย และผู้ฟ้องคดีจะต้องส่งจ่ายเช็คเบิกเงินดังกล่าวจากบัญชีกระแสรายวันธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ดังกล่าว ไปเข้าบัญชีของผู้ฟ้องคดีที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรานกระต่าย ซึ่งในการเบิกเงินดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ที่ ๓๒๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ตำแหน่งนายองค์การบริหาร ส่วนตำบลวังตะแบก นายเทวา วงษ์สงวน ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก และ นางสาวศิริวรรณ มาน้อย ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง เป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมกัน ถอนเงินฝากธนาคาร โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจัดสรรจากกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นและส่วนราชการอื่นๆ และได้โอนเงินจัดสรรให้แก่ผู้ฟ้องคดีเข้าบัญชี กระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๖๒๐-๖-๐๖๙๒๗-๓ หลายครั้ง

/ระหว่าง...

ระหว่างวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท โดยส่วนการคลังของผู้ฟ้องคดีจะตรวจสอบยอดเงินที่โอนเข้ามาเป็นระยะๆ และจะดำเนินการจัดทำเช็คธนาคารกรุงไทย บัญชีกระแสรายวันดังกล่าวให้นายเทวา วงษ์สงวน กับนางสาวศิริวรรณ มาน้อย ลงนาม แล้วเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีลงนามร่วม พร้อมเอกสารประกอบเพื่อส่งจ่ายเงินที่รับโอนมาให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยนำเช็คเข้าบัญชีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรานกระต่ายต่อไป ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่วนการคลังของผู้ฟ้องคดีตรวจสอบพบว่า มีเงินจัดสรรจากหน่วยงานต่างๆ โอนเข้ามาในบัญชีธนาคารกรุงไทยฯ รวมจำนวน ๓,๙๒๘,๓๐๐.๗๑ บาท ส่วนการคลังของผู้ฟ้องคดีจัดทำเช็คของธนาคารกรุงไทยฯ ให้นายเทวา กับนางสาวศิริวรรณ ลงนาม แล้วเสนอผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นนายกเทศมนตรีลงนามร่วมเพื่อส่งจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยนำเข้าบัญชีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามบันทึก ที่ กพ ๗๗๖๐๑.๑/- ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงลายมือชื่อในเช็คฉบับดังกล่าวและไม่ส่งคืนเอกสารที่เกี่ยวข้องคืนส่วนการคลังของผู้ฟ้องคดี ส่วนการคลังจึงได้มีบันทึกไปยังผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเร่งรัดให้ลงนามในเช็คและส่งเอกสารกลับคืนมาเพื่อดำเนินการต่อไป รวม ๓ ครั้ง ตามบันทึก ที่ กพ ๗๗๖๐๑.๒/- ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ บันทึกที่ กพ ๗๗๖๐๑.๒/- ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ และบันทึกที่ กพ ๗๗๖๐๑.๒/- ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ต่อมา วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ลงนามในเช็คและคืนเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าวคืนให้ส่วนการคลัง แต่ไม่สามารถนำฝากเข้าบัญชีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ ประเภทออมทรัพย์ของผู้ฟ้องคดีได้ เนื่องจากเกินกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันเขียนเช็ค และเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๖ ส่วนการคลังตรวจสอบพบว่ามียอดเงินอยู่ในบัญชีกระแสรายวัน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท ส่วนการคลังจึงได้ยกเลิกเช็คฉบับเก่าและจัดทำเช็คฉบับใหม่จำนวนเงิน ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท ให้นายเทวา และนางศิริวรรณ ลงนาม แล้วเสนอผู้ถูกฟ้องคดีลงนามเพื่อส่งจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยนำฝากเข้าบัญชีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ ต่อไป แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ลงนามและคืนเช็คดังกล่าวให้ส่วนการคลัง ส่วนการคลังจึงได้มีบันทึกลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖ เร่งรัดไปยังผู้ถูกฟ้องคดี ต่อมา วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ลงนามในเช็คและส่งเช็คฉบับดังกล่าวคืนให้แก่ส่วนการคลัง และได้มีการนำเช็คส่งจ่ายเงินจำนวน ๙,๑๖๘,๖๔๘.๐๑ บาท ดังกล่าวนำฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ของผู้ฟ้องคดีในวันเดียวกัน หลังจากนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑๑ (จังหวัดนครสวรรค์) ได้ตรวจสอบการจัดซื้อผ้าห่มและการรับเงินจัดสรรของผู้ฟ้องคดีแล้วปรากฏว่า มีการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก

/ในขณะนั้น...

ในขณะนั้น ไม่ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน ที่ได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ นำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในช่วงระยะเวลาดังกล่าว สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑๑ จึงได้มีหนังสือลับ ที่ ตผ ๐๐๕๑ นว/๐๐๖๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้นายอำเภอรานกระต่าย ดำเนินการให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา นายอำเภอรานกระต่ายได้มีหนังสือ ที่ กพ ๐๐๒๓.๑๕/๓๒๗๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งให้นายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลวังตะแบกดำเนินการทางละเมิดและทางอาญากับผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือแจ้งของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าว นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก (นายประสิทธิ์ นาคเมฆ) จึงได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ที่ ๒๓๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในสองกรณีดังกล่าว หลังจากนั้น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้สอบสวนแล้วจัดทำรายงานการสอบสวน ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘ รายงานต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก กรณีการ เบิกจ่ายเงินตามโครงการบรรเทาภัยหนาวประจำปี ๒๕๕๖ สรุปได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกในขณะนั้น ได้ตั้งใจที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ผ้าห่มนวมใยสังเคราะห์ เป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท โดยไม่ดำเนินการตามระเบียบของ ทางราชการ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเต็มจำนวน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าวได้ ทักท้วงและขอให้ทบทวนการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าวแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดียืนยันที่จะให้ ดำเนินการจัดซื้อและเบิกจ่ายเงินตามโครงการดังกล่าวต่อไป จึงถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตาม คำสั่งของผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการดังกล่าวจึงไม่ต้อง รับผิดชอบทางละเมิด นอกจากนี้ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้จัดทำ รายงานการสอบสวนลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘ อีกหนึ่งฉบับ รายงานต่อนายกองค้การ บริหารส่วนตำบลวังตะแบก กรณีผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงนามในเช็คเบิกถอนเงินรายได้จากบัญชี กระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำเงินฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ของผู้ฟ้องคดีสรุปได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิด โดยตั้งใจไม่ลงลายมือชื่อในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานของรัฐ จากบัญชีเงินฝากกระแสรายวันธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๖๒๐-๖-๐๖๙๒๗-๓ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกที่ ๓๒๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งผู้มีอำนาจลงนามสั่งจ่ายเงิน และตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๙๓๖ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การโอนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

/ตามพระราชบัญญัติ...

ตามพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๔ (ภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑ ใน ๙) ภาษีสุรา และภาษีสรรพสามิต ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบในจำนวนดอกผลที่ผู้ฟ้องคดีสมควรได้รับเมื่อการดำเนินการตามหนังสือดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๕,๕๒๐.๔๖ บาท แต่เพียงผู้เดียว นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกได้พิจารณารายงานผลการสอบข้อเท็จจริงทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว และเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ที่ ๓๘๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๐๕,๓๖๐.๔๖ บาท ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ กพ ๗๗๖๐๑.๑/๘๑๓ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบและให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่ไม่นำเงินค่าสินไหมทดแทนมาชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ กพ ๗๗๖๐๑.๑/๙๓๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ และหนังสือ ที่ กพ ๗๗๖๐๑.๑/๐๓๐ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าว และผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดียังคงเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑๐๕,๓๖๐.๔๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินนับแต่วันถัดจากวันฟ้องคดี เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องคดี เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย จึงอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำความผิดต่อผู้ฟ้องคดีโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีรวมสองกรณี คือ กรณีที่หนึ่งผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกในขณะนั้น ดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มนวมใยสังเคราะห์

/ตามโครงการ...

ตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เป็นเงินจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท และกรณีที่สองที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงิน จากบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวันที่ได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ นำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๕,๕๒๐.๔๖ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงได้ มีคำสั่ง ที่ ๓๘๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๐๕,๓๖๐.๔๖ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ชำระ จึงนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำวินิจฉัยในกรณีที่หนึ่งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติ หน้าที่ตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่วนกรณีที่สองวินิจฉัยว่า การที่ ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมกันถอนเงินฝากธนาคาร จงใจละเลยต่อหน้าที่ ไม่ลงนามในเช็คเพื่อเบิกถอนเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานของรัฐ นำเข้าบัญชี เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ของผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่ได้รับดอกเบี้ยอันสมควรได้รับ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีถือได้ว่าเป็น การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย อันเป็นการละเมิดในการ ปฏิบัติหน้าที่และกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบชดใช้เงินซึ่งเป็นดอกเบี้ยที่ผู้ฟ้องคดีสมควร ได้รับในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้ง คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แต่ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของ ศาลปกครองชั้นต้นเฉพาะกรณีที่หนึ่ง คือ กรณีผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มนวมยสังเคราะห์ ตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เท่านั้น ส่วนกรณีที่สอง ที่ผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ลงนามในเช็คคนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นแต่อย่างใด จึงเป็นอันถึงที่สุดไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คงเหลือประเด็นที่จะต้องพิจารณา ในชั้นอุทธรณ์แต่เพียงว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ เป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ฟ้องคดีโดยจงใจหรือ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี แก่อนามก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้น ทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียก

/ให้เจ้าหน้าที่...

ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ วรรคสาม บัญญัติว่า ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย วรรคสี่ บัญญัติว่า ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ และเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็หน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม... มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๖๗ (๔) บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้... (๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๓๔ กำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้ตามข้อความที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ทั้งนี้ ต้องมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้จ่าย และมีเงินรายได้เพียงพอที่จะเบิกจ่ายได้ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๗ กำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ และกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว๓๖๙๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการในกรณีมีพื้นที่ประสบภาวะความหนาวเย็นและภาวะความแห้งแล้ง

/ดังนี้...

ดังนี้ ๑. การเตรียมการก่อนเกิดภัย ๑.๑ สํารวจและจัดทำบัญชีข้อมูลทั่วไป ข้อมูลภาพพื้นที่เสี่ยงภัย... ๑.๓ พิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประเภทสํารองจ่ายให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น และให้นำเงินดังกล่าวไปใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบภัยเป็นลำดับแรก... ๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย ๒.๑... ๒.๒ นำเงินงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นลำดับแรก หากไม่เพียงพอก็อาจโอนเงินงบประมาณเหลือจ่ายหรือเงินงบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายหรือมีความจำเป็นน้อยกว่าไปตั้งจ่ายเพิ่มเติมได้... ซึ่งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้กำหนดหลักการไว้ชัดเจนว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนได้ต่อเมื่อมีภัยเกิดขึ้นแก่ประชาชนในพื้นที่ของตนแล้วเท่านั้น นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๙๑.๒/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอนที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดแล้ว ก็สามารถใช้งบประมาณของตนเองไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้ตามอำนาจหน้าที่โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อเท็จจริงในคดีปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีในขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกได้สั่งการด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร ต่อนายจักรกริช เดชะผล ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และนายชัยพฤกษ์ จันโทสดี หัวหน้าสำนักงานปลัด ให้ดำเนินการจัดทำโครงการบรรเทาภัยหนาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ เสนอผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอนุมัติเพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยหนาวที่จะเกิดขึ้น แต่หัวหน้าสำนักงานปลัดได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว และได้ชี้แจงอธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการที่จะจัดทำโครงการบรรเทาภัยหนาวให้ทราบแล้วว่าต้องมีประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภัยหนาวของจังหวัดกำแพงเพชรและพื้นที่ตำบลตนเองอยู่ในเขตของประกาศ จึงจะเข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดทำโครงการบรรเทาภัยหนาวได้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้เขียนบันทึกฉบับลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ ด้วยลายมือของตนเองสั่งการให้ดำเนินโครงการดังกล่าวเพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ได้รับความ

/ช่วยเหลือ...

ช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ในเวลาไม่เกินหนึ่งวัน และระบุข้อความว่าหากเกิดปัญหาขึ้นจะรับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียว หัวหน้าสำนักงานปลัดจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดี โดยผ่านส่วนการคลังเพื่อขออนุมัติดำเนินการจัดซื้อพัสดุโดยวิธีตกลงราคา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ลงนามอนุมัติ จากนั้นเจ้าหน้าที่พัสดุจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานขอความเห็นชอบการจัดซื้อผ้าห่มต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อจัดซื้อผ้าห่มวมใยสังเคราะห์ ขนาด ๑๔๐ x ๑๙๐ เซนติเมตร น้ำหนักไม่น้อยกว่า ๙๐๐ กรัม ตามคุณสมบัติที่ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ทำบันทึกตกลงซื้อขายกับกับร้านนวพร เลขที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ สั่งซื้อผ้าห่มใยสังเคราะห์ จำนวน ๔๑๖ ผืน ราคาผืนละ ๒๔๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๙,๘๔๐ บาท และร้านนวพร ได้ส่งมอบผ้าห่มจำนวนดังกล่าววันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับพัสดุเรียบร้อย และในวันเดียวกันหัวหน้าส่วนการคลังได้มีหนังสือส่งมอบผ้าห่มดังกล่าวให้หัวหน้าสำนักงานปลัดเพื่อการควบคุมและการเบิกจ่ายพัสดุต่อไป โดยผู้ฟ้องคดีได้เบิกจ่ายเงินค่าผ้าห่มจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ให้แก่ผู้ขายตามฎีกาเบิกเงินเลขที่ผู้เบิก ป.๑๔๒/๒๕๕๖ เลขที่คลังรับ ๒๐๑/๒๕๕๖ วันที่คลังรับ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงฟังได้ว่า ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก ในขณะนั้นได้นำเงินงบประมาณที่เตรียมไว้ไปใช้จ่ายโดยซื้อผ้าห่มจำนวน ๔๑๖ ผืนดังกล่าวในขณะที่ ยังไม่เกิดภัยหนาวขึ้นในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบกแต่อย่างใด จึงไม่เป็นไปตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว๓๖๙๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ข้อ ๒.๒ ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนได้ในขณะที่ภัยเกิดขึ้นแล้วเท่านั้น และเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินโดยไม่มีหนังสือกระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้จ่ายได้ตามข้อ ๓๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และตามข้อ ๖๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อการจัดซื้อผ้าห่มดังกล่าวได้ตกลงทำสัญญาซื้อขายตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ และผู้ขายส่งมอบผ้าห่มเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ จนถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันที่ออกคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงิน ก็ปรากฏว่าผ้าห่มดังกล่าว ไม่ได้นำไปใช้แจกจ่ายเพื่อช่วยประชาชนในพื้นที่เพราะไม่ได้เกิดภัยหนาวขึ้น โดยนำไปเก็บไว้ในห้องทำงานของหัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเพราะซื้อผ้าห่มมาแล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์ ประกอบกับจนถึงเวลาที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และในขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คดีนี้ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ผ้าห่มดังกล่าวก็ยังคงเก็บรักษาไว้ตามเดิมเป็นเวลาประมาณหกปี หากหักค่าเสื่อมสภาพตามหลักเกณฑ์

/ค่าเสื่อมสภาพ...

ค่าเสื่อมสภาพของวัสดุสำนักงานร้อยละ ๒๐ ต่อปีแล้ว ผ้าห่มดังกล่าวก็เสื่อมสภาพร้อยละร้อย ใช้งานไม่ได้อีกต่อไป จึงเกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเท่ากับเงินงบประมาณจำนวน ๙๙,๘๔๐ บาท ที่ใช้ในการจัดซื้อผ้าห่มกันหนาวดังกล่าว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มดังกล่าว โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี และเมื่อการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ดังกล่าวแล้ว จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีโดยจงใจ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดี และเมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้วเห็นว่า ผู้ได้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ได้หักหัวงการกระทำดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดียังคงยืนยันที่จะจัดซื้อผ้าห่มให้ได้ และขอรับผิดชอบในการกระทำนั้นแต่ผู้เดียว จึงสมควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เต็มจำนวน ความเสียหายเป็นเงิน ๙๙,๘๔๐ บาท เมื่อรวมกับค่าเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งจ่ายเช็คค่าซ้ำ จำนวน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท ตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นแล้ว รวมเป็นเงินค่าเสียหาย ที่ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชดใช้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑๐๕,๓๔๓.๘๔ บาท

สำหรับดอกเบี้ยว นั้น โดยเหตุที่ได้มีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๒๒๔ บัญญัติว่า หนี้เงินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยระหว่างผิดนัด ในอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ย ได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงส่งดอกเบี้ยตามนั้น มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและมีได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือโดยกฎหมาย อันชัดแจ้ง ให้ใช้ดอกเบี้ยอัตราร้อยละสามต่อปี วรรคสอง บัญญัติว่า อัตราตามวรรคหนึ่งอาจปรับเปลี่ยน ลดลงหรือเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยปกติให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนทุกสามปีให้ใกล้เคียงกับอัตราเฉลี่ยระหว่างอัตรา ดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ และมาตรา ๖ กับมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติว่า บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้บังคับแก่การคิดดอกเบี้ย และดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดชำระตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยและดอกเบี้ยผิดนัด ในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ซึ่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ (วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา) เป็นต้นไป ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันก่อนที่พระราชกำหนด ดังกล่าวมีผลใช้บังคับและชำระดอกเบี้ยผิดนัดให้แก่ผู้ฟ้องคดีในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรือดอกเบี้ยใหม่ ตามที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยพระราชกฤษฎีกา ตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง

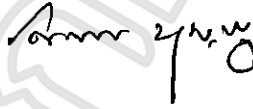
/และพาณิชย์...

และพาณิชย์ (ที่แก้ไขใหม่) บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปีตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ที่แก้ไขใหม่) ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ จนกว่าจะชำระเสร็จ

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๕,๕๐๓.๘๔ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๐๕,๓๔๓.๘๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรือดอกเบี้ยใหม่ตามที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยพระราชกฤษฎีกา และบวกเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ จนกว่าจะชำระเสร็จ และให้คืนค่าธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชนะคดี นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

นายโสภณ บุญกุล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายสมชาย เอ็มโอช
ประธานแผนกคดีบริหารราชการแผ่นดินในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายประสาน บางประสิทธิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสาวพยุ่ง พันสุขธิราษฎร์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสาวกนิษฐา เขียววิทย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายไพศาล บุญเกิด

